

NVAF

'liever de teugel van de voorman dan de zweep van de concurrent'

NAV Algemene Ledenvergadering Nijkerk

5 maart 2005

Speech door Pieter Hoff, woordvoerder

Welkom

Geachte agrariërs

Ik wil deze speech openen door allereerst de voorzitter van NAV, de heer Joop Droog, van harte te bedanken voor de uitnodiging om deze avond het woord tot u te voeren. De NAV toont met deze uitnodiging aan, dat zij als agrarische organisatie wil luisteren naar wat er leeft onder de agrariërs. Zij toont met het avondprogramma ook aan, dat zij bereid is om te discussiëren over dit onderwerp. Deze bereidheid waarderen wij van het NVAF ten zeerste. De enige manier om ons vak te verbeteren is nl. te luisteren naar elkaars' ideeën, daarover te discussiëren en vervolgens een beslissing te nemen over het te volgen beleid. Op deze manier functioneert iedere democratie en het blijkt dat democratieën tot nu toe de beste antwoorden weten te geven op de problemen die in de wereld ontstaan.

Democratieën zijn rijker dan dictaturen, omdat de onafhankelijke geest kan zeggen wat hij denkt. In landen die geen democratie zijn, begint de onafhankelijke geest meestal als eenling. Vaak wordt deze eenling zwart gemaakt. Ook wordt hij vaak verguisd. In veel gevallen zelfs gevangen gezet of gedood. Een paar voorbeelden zijn Ghandi of Mandela. Zeer recent zagen we nog dat in Oekraïne de gezetelde macht de nieuwe presidentskandidaat Yushchenko probeerde te vergifigen. Maar zelfs in democratieën zijn revolutionairen niet altijd veilig. Hoe het in Nederland met Pim Fortuijn is gegaan weten we allemaal. Hij moest zijn gedachtengoed zelfs met de dood bekopen.

Ook bij de NVAF zien we deze reactie van verguizing en zwart maken. Nog deze zomer werden door alle voormannen van de agrarische organisaties de gedachten van de NVAF veroordeeld. In de meeste door PRODUCTSCHAPPEN organisaties gedomineerde vakbladen, zoals Bloembollenvisie, het Groothandelsblad of de Oogst, worden onze Manifesten niet of nauwelijks gepubliceerd. Dit is voor ons een groot probleem, omdat wij daardoor niet in de gelegenheid worden gesteld u voor te lichten over wat wij precies willen. En daarom dus hebben wij groot respect voor de NAV die als eerste de moed heeft opgebracht met u te discussiëren over onze ideeën.

PRODUCTSCHAPPEN bestuurders lezen niet, maar praten elkaar na

De NVAF wordt door veel van de machthebbers gezien als een beweging die alleen maar PRODUCTSCHAPPEN wil afschaffen. Dat is heel jammer, want daardoor gaat de discussie niet vooruit. De NVAF wil namelijk veel meer dan alleen maar PRODUCTSCHAPPEN afschaffen. In ons 'Agrarisch manifest voor de 21ste Eeuw hebben wij 11 actiepunten geformuleerd. Slechts een van de 11 actiepunten is de afschaffing van de PRODUCTSCHAPPEN.

Waarom 90 collega's per week verliezen niet normaal is

Met de agrarische sector van Nederland gaat het al verkeerd sinds ongeveer 1990. Sinds die tijd verliezen wij wekelijks ongeveer 90 collega's per week. Volgens PRODUCTSCHAPPEN voorzitter Van der Veen is dit in de tijd van de schaalvergroting een normaal verschijnsel. We moeten daar niet over zeuren. En u moet goed begrijpen dat deze man spreekt namens de 11

PRODUCTSCHAPPEN. Allemaal accepteren zij dat we 90 collega's per week verliezen. Maar deze 90 collega's zijn het topje van een ijsberg. Bij de meeste agrarische gezinnen heerst de laatste jaren pure armoede. We werken hard maar we verdienen weinig tot niets. Vaak teren we zelfs in op onze vermogens. Velen moeten een vernederende gang maken naar de bank. Wij zijn deze trend zat en willen die veranderen. Als de 90 collega's per week een normaal economisch verschijnsel zou zijn volgens de heer Van der Veen, dan zou er na enige tijd ruimte op de markt moeten komen voor de overblijvers. Als je buurman failliet gaat is er voor jou meer ruimte. Maar dat komt er niet. De collega's gaan failliet en de overblijvers krijgen het nog slechter. Er is dus kennelijk iets anders aan de hand. Iets structureels. En daar hebben wij ons van de NVAF in verdiept.

Wat is er aan de hand?

Ik kan u urenlang vertellen waar volgens ons de dingen fout gaan, maar daarvoor moet ik u verwijzen naar onze website, www.agrarischmanifest.nl. Ik zal daarom kort voor u schetsen hoe onze situatie is.

- 1-de Nederlandse agrarische sector verlies wereldwijd, in Europa, EN ZELFS voor een deel in Nederland, marktaandeel bij ALLE producten. Dus bij de zuivel, bij het vlees, bij de tuinbouw en bij de akkerbouw. Geen enkele sector vertoont groeiende marktaandelen. Als we nu deze trend niet ombuigen, en stelt u zich nu eens even de trend in een lijnstatistiek voor, dan is onze lijn dus dalend. Als we nu het tijdvak maar lang genoeg maken, komt de lijn, dit is het marktaandeel, uiteindelijk vanzelf op 1% uit. De Nederlandse agrarische sector MAG, evenals iedere industrie die in een vrije economie actief is, nooit een dalend marktaandeel accepteren
- 2-De Nederlandse cijfers worden nog geflatteerd door de enorme importen. Als deze van de exportcijfers worden afgetrokken, vertonen onze marktaandelen zelfs dramatische dalingen
- 3-In Nederland stoppen tussen de 60 tot 90 bedrijven per week in de agrarische sector. Bovendien vertoont de landbouw een bovenmatig aantal faillissementen (bron CBS week 5 2004). Bij een normale schaalvergroting zou de uitstoot zo'n 5 tot 10 bedrijven per week zijn. Het bovenmatige aantal komt juist door verlies aan marktaandelen
- 4-het Nederlandse collectieve onderzoek in de agrarische sector is volgend en zeker niet leidend. Het aantal aangevraagde patenten, met een investering van meer dan 500 miljoen Euro uit collectief opgelegde dwangheffingen, is 0. (bron PRODUCTSCHAPPEN)Daarentegen is het Amerikaanse model, gebaseerd op commerciële samenwerking tussen bedrijven en universiteiten, leidend. Vrijwel alle moderne ontwikkelingen op gebieden waar in de toekomst geld valt te verdienen, namelijk GMO gewassen, zijn daar gebeurd. Zodoende domineert de USA op dit moment in alle grote landbouwgewassen met marktaandelen die oplopen tot boven de 90% met haar GMO soja, maïs, etcetera. De USA ontvangt dus inmiddels miljarden aan licentie inkomsten. Die had Nederland kunnen ontvangen, ALS ze leidend was geweest.
- 5-de NVAF kan nog wel 10 kantjes volschrijven met argumenten. In het kort zullen we nog wat kanttekeningen plaatsen. Ondanks de honderden miljoenen GMO subsidies die alleen aan groente producerende PRODUCTSCHAPPEN-DPA vriendjes wordt uitgedeeld, heeft Nederland in 2004 zijn positie als grootste groente exporteur van Europa aan Spanje verloren. Overigens is Polen nu ook de grootste appelexporteur. Als Nederland zo door gaat, dienen wij over een aantal jaren daar werk te zoeken in plaats dat de Polen hier nog komen. Het is te hopen dat Polen dan niet net als Nederland, in strijd met de EC regels, de grens dicht gooit voor Nederlandse werknemers die hier uitgestoten zijn door de afbraak van de agrarische

sector.

6 Op gebieden van de landbouw en de veehouderij zijn de verliezende trends nog veel sterker. In januari werden de cijfers van de marktaandelen van de wereldhandel in zuivel bekend, ook daar verliest Nederland enorme terreinen aan andere landen, vooral Nieuw Zeeland. **Maar ook bijv. Brazilië, dat afgelopen jaar in 1 jaar zijn zuivelexport verdubbelde van 33 miljoen naar 68,3 miljoen Euro!** Kijkt u eens op de Vlaamse website www.vilt.be. Ook op de akkerbouwgewassen markt is Nederland grote verliezer. Inmiddels is Polen de grootste aardappelproducent van Europa geworden in Europa. U weet allen wat de uien waard is en over de suiker zullen we het straks hebben

Tegelijkertijd meldde Europese Statistische Bureau Eurostat op 18 december dat in Europa de agrarische inkomens met 3,3% zijn gestegen. In het dure Duitsland zelfs met 16,6%. In Nederland zakten zij met 11,5%. Nederland had de grootste daling van alle agrariërs in de 25 landen van de EC.

Volgens Van der Veen van de PRODUCTSCHAPPEN is dit alles heel normaal. De NVAF vindt dit niet normaal.

Nieuw beleid

Wij moeten dus veranderen. Ons beleid moet om. We moeten weer marktaandelen winnen. De PRODUCTSCHAPPEN zeggen dat zij onmisbaar is voor de Nederlandse agrarische sector. Als de zaken die de PRODUCTSCHAPPEN verdedigen zo succesvol en nuttig zijn, waarom verliezen wij dan marktaandelen en winnen andere landen die?

Wij hebben collectieve reclame. Onze concurrenten niet.

Wij hebben collectief onderzoek. Onze concurrenten niet.

Wij hebben collectief marktonderzoek. Onze concurrenten niet.

Wij hebben een dure vakheffing. Onze concurrenten niet.

Wij hebben geen inspraak. Onze concurrenten wel.

Hier ligt namelijk het grote probleem. Gebrek aan inspraak leidt tot gebrek aan vernieuwing.

Het probleem

Wij hebben geen inspraak. Wij hebben geen democratie. Wij hebben geen controle. PRODUCTSCHAPPEN staan iedere vernieuwing in de weg, omdat vernieuwers binnen PRODUCTSCHAPPEN geen inspraak hebben. En zoals u in het begin van mijn speech heeft gehoord, luisteren conservatieve krachten niet naar revolutionaire gedachten. En daarom verandert er dus niets.

Over Inspraak

Nu zeggen de heer Van der Veen dat wij dan gewoon lid moeten worden van de organisaties. Maar klopt dat wel? De NVAF heeft uitgevonden dat dit niet klopt, omdat onze LTO, samen met de andere organisaties, slechts 50% van de stemmen heeft. Terwijl zij 100% van het vakheffingsgeld opbrengen. Bij PRODUCTSCHAPPEN hebben de vakbonden 50% van het stemrecht terwijl zij geen premies betalen. Hierdoor kan de Voorzitter van PRODUCTSCHAPPEN, als hij de vakbonden wat cadeautjes toewerpt, vrijwel iedere stemming manipuleren indien hij dit nodig vindt.

Wilt u een voorbeeld? Afgelopen januari hebben 3 Productschappen besloten dat zij een 'stofonderzoek' gaan doen dat ons 265.000 Euro gaat kosten. De vakbonden zelf betalen geen cent.

Ook hebben ongeorganiseerden geen inspraak in PRODUCTSCHAPPEN. Als u geen lid bent van een organisatie, is er niemand die uw gedachten verdedigt. Ook mag u niet zelf inspreken bij PRODUCTSCHAPPEN, u mag geen moties indienen en u mag niet stemmen. Bovendien zijn alle bestuursvergaderingen besloten en zijn de notulen van deze vergaderingen niet openbaar. Alsof het de regering betreft, zo belangrijk voelen PRODUCTSCHAPPEN zich. Daarnaast worden bij vrijwel alle PRODUCTSCHAPPEN alle sector-commissie leden die de gelden besteden uit eigen organisatie gelederen benoemd. Bovendien is de voorzitter benoemd. Kortom, u heeft echt niets te zeggen bij PRODUCTSCHAPPEN. U mag slechts betalen. Voor de NAV leden geldt natuurlijk dat ze wel inspraak hebben. Maar doordat u een minderheidstandpunt heeft in uw Productschap, wordt u automatisch gecorrumpeerd om aan beleid mee te doen dat tegen uw principes is. Waarom zouden wij nog langer geld betalen aan collectief onderzoek? Waarom moeten wij door de terugtrekking van de overheid zware lasten betalen die in feite werkgelegenheidsprojecten zijn? Waarom mogen bestuursleden zoveel petten ophebben zodat zij kunnen bepalen dat de ene pet gevoed wordt door de andere?

Als u dus voor het PRODUCTSCHAPPEN afslank-standpunt van bijvoorbeeld LTO of de NAV kiest, zal dit dus nooit veranderen. En LTO en de NAV willen nu nog steeds niet afschaffen. Dat de vakbonden 50% stemrecht hebben in PRODUCTSCHAPPEN, staat in de wet. Daarom willen wij afschaffen en niet afslanken. Anders verandert dit nooit.

Het alternatief

Maar als PRODUCTSCHAPPEN wordt afgeschaft, hoe moeten wij dan verder. Onze gedachten over hoe het verder moet kunt u vinden in het 'Agrarisch Manifest voor de 21ste Eeuw' dat u kan vinden in de website www.agrarischmanifest.nl. Deze gedachten zijn gebaseerd op het stimuleren van privaat initiatief, het versterken van een georganiseerd agrarisch Nederland, het vertegenwoordigen in het buitenland van agrarisch Nederland door onze Ministers en op afschaffing van PRODUCTSCHAPPEN dat door deze gecombineerde acties overbodig wordt.

We moeten inzien dat we PRODUCTSCHAPPEN moeten loslaten en zelfstandig op onze benen moeten staan. Wij zijn als het ware een baby die gespeend moet worden en nu de grote wereld moet verkennen. We moeten dus leren lopen!

Wat zijn de problemen voor de akkerbouwers in de komende 25 jaar:

1. de overheid heeft 350.000 ha nodig voor natuur
2. de overheid heeft 150.000 ha nodig voor water
3. de overheid heeft 240.000 ha nodig voor huizenbouw en infrastructuur
4. dat is 36% van alle teeltgrond in Nederland.
5. u teelt merkloze bulkproducten
6. u heeft uw afzet niet in eigen hand
7. u krijgt grote concurrentie uit Oost Europa
8. u heeft een veel hogere kostprijs dan hen en een gelijke afzetprijs

9. de overheid voert een ontmoedigingsbeleid in de vorm van allerlei dodelijke regelgeving
10. u volgt een struisvogelpolitiek
11. u heeft daarom geen effectieve toekomststrategie
12. u bent zelf uw grootste vijand
13. u bent niet eensgezind
14. het is 1 minuut voor 12, als u nu geen eensgezinde actie onderneemt, is uw gehele bedrijfstak over 25 tot 50 jaar weg. Iedereen weet dit diep in zijn hart, maar niemand heeft de moed om het hardop te zeggen. Daarom doe ik het maar voor u, zodat we het taboe eindelijk eens breken.

Eigenlijk zouden dit soort zaken moeten worden aangepakt door **PRODUCTSCHAPPEN**. Maar zoals u al in mijn speech heeft gehoord, slapen zij en staan zij iedere vernieuwing in de weg. Met name LTO is de grootste boosdoener. Zij gaat discussies en realiteit uit de weg en heeft geen visie voor hoe de agrarische sector er over 25 jaar moet uitzien.

Wat kunt u als NAV doen om uw bedrijfstak te redden? Zijn we niet te laat?

Nee, we zijn niet te laat, als we NU ingrijpen. Wat moeten we doen?

1. de realiteit in kaart brengen
2. alle problemen analyseren
3. plannen maken, zoals bijvoorbeeld/ op langere termijn:
4. een internationale agrarische opleiding voor alle opvolgers gecombineerd met een talenopleiding Pools, Tsjechisch en Hongaars
5. een overeenkomst sluiten met de overheid voor de benodigde 700.000 ha land (beheer en onderhoud). Het gaat toch gebeuren dus laten we de regie in eigen hand nemen
6. daarmee 3 miljoen ha land terugkopen in Oost Europa en alles regelen dat nodig is om dit te doen qua samenwerking (machinepools/banken/verzekeringen/fabrieken zetten/etc/etc)
7. of pak gezamenlijk kansen aan die er NU al liggen : investeer gezamenlijk in Ceara Brazilië /schrijf in op de totaal 56.000 ha pacht die Marokko aanbiedt, waar u voor 139 Euro per ha per jaar geïrrigeerd land voor 40 jaar kan huren.
8. zelf alle producten verwerken en afzetten als merkartikelen met onderscheidende eigenschappen
9. alle veredelaars opkopen
10. Wat kunt u morgen doen?
11. geen gratis slotenonderhoud. Vanaf volgend jaar 1 Euro per strekkende meter vragen
12. alle producten poolen en een minimumprijs instellen. Deze pool moet alle boeren van Nederland, België, Frankrijk en Duitsland betreffen.

13. We beginnen in Nederland met 2 producten, aardappelen en uien
14. In heel Europa lobbyen bij boeren om 25% braak te leggen
15. Een eigen beleggingsfonds dat al het land opkoopt en binnen de agrarische sector houdt. Het feit dat banken en pensioenfondsen kopen zegt alles. De hierboven genoemde feiten zeggen nog veel meer. Land wordt schaars en wordt in de komende 25 jaar 5 keer zo duur. Nederland is het Singapore van Europa. Land kost daar meer dan een miljoen dollar per ha
16. Een nieuwe Onderlinge Verzekeringsmaatschappij oprichten. Er mag geen geld meer wegvloeien uit de sector. Met de winsten van dit bedrijf kopen we grond van collega's die stoppen
17. De overheid eist dat wij akkerbouwgewassen voor wereldmarktprijzen produceren. Dit moeten wij niet accepteren, tenzij wij onze lonen voor wereldmarktprijzen mogen inkopen. We moeten politiek gezien een link leggen tussen de discriminatie van de agrariër tegenover de werknemer. (uitleg: grenzen open voor onze concurrenten = grenzen open voor concurrerende arbeid)
18. We moeten dezelfde eisen stellen aan de productie en kwaliteit van importproducten als dat de overheid aan die van de onze stelt. Bijv. geen invoer van producten die met voor ons verboden bestrijdingsmiddelen worden behandeld/geen met methylbromide ontsmette producten importeren/etc)
19. Ga voor een GMO teeltvrij Nederland en upgrade uw gewassen naar een GMO vrij niveau. U vindt daarvoor info bij mijn speech
20. Word lid van de Slow Food beweging. Deze beweging wil de rijke variatie aan voedsel verdedigen en uitbouwen tegenover het industrie voedsel. De beweging is in 1986 opgericht en is inmiddels aan het boosten
21. Zorg dat Minister Veerman zich aansluit bij de 14 landen die de suikertoelages niet willen laten dalen. Nederland, dat kleinschalig teelt, zou zich juist bij landen als Frankrijk of Spanje aan moeten sluiten. De verlaging van de suikertoelages en verhoging van de importquota stunt niet de arme buitenlander maar de rijke grootgrondbezitter. Koppel de onderhandelingen aan beëindiging van grootgrondbezit, dit zal ook de kostprijs van de productie van deze concurrenten verhogen
22. Alle boerenuitvinders moeten lid worden van de NOVU. (Nederlandse Orde voor Uitvinders www.novu.nl) Er dient een gezamenlijk fonds te worden gemaakt om deze uitvindingen uit te bouwen en commercieel uit te buiten
23. Samenwerken met handtekeningen en boetebedingen
24. Als u dit alles of in ieder geval grote delen hiervan niet wil overwegen, dan zal het voor u moeilijk worden om te overleven

Resultaat

U ziet dat de NVAF wel degelijk goede alternatieven heeft bedacht om onze agrarische sector weer levend te maken. Om te zorgen dat wij geen 90 collega's per week meer verliezen. Om te zorgen dat u morgen niet bij die 90 collega's hoort. Wij willen weer een respectabele sector worden waarin onze gezinnen op een acceptabele wijze kunnen leven in de maatschappij.

Waar wij 's nachts niet hoeven wakker te liggen van de zorgen, omdat we niet weten hoe wij morgen onze facturen moeten betalen. Wij willen voor onze maatschappij een bijdrage leveren, zodat we weer zorgen dat het met de Nederlandse economie beter gaat. Zodat onze bevolking op ons rekt waar het gaat om een goed, gezond en duurzaam geproduceerd product. Om te zorgen dat we eindelijk weer marktaandeelen winnen in Europa en nog beter, in de wereld. Om dit alles te bereiken moeten onze bestuurders niet bang voor ons zijn, maar moeten zij samen met ons zorgen dat we weer meer geld verdienen.

Welke bestuurder kan eigenlijk tegen ons zijn? De NVAF wil zorgen dat onze economische situatie verbetert. Dat u meer verdient. Dat we geen collega's meer verliezen. Dat u als vader trots op uw bedrijf kan zijn en uw vrouw en kinderen u bewonderen in plaats van beklagen. Omdat wij voor u strijden, moet u achter ons staan. Omdat wij voor u strijden, moet u aan uw organisaties duidelijk maken dat zij achter onze standpunten moeten gaan staan. Wij willen geen nieuwe organisatie worden en zullen ons opheffen als we onze doelen hebben bereikt. Wij hopen daarom in de toekomst schouder aan schouder te staan met de NAV. Wij hopen dat u samen met ons de oncontroleerbare PRODUCTSCHAPPEN wil slopen, zodat wij op de puinhopen van PRODUCTSCHAPPEN een nieuwe structuur voor agrarisch Nederland kunnen bouwen, die ervoor zorgt dat onze economische situatie weer gezond wordt.

Zolang als LTO en de NAV onze strijd voor de verbetering van onze inkomens niet wil overnemen omdat zij nu eenmaal PRODUCTSCHAPPEN niet willen afschaffen, moet u allen individueel de NVAF steunen. Daarom doe ik een beroep op u om na de vergadering onze Manifesten te lezen op de website, om deze speech nog eens door te lezen en om donateur te worden van de NVAF totdat we PRODUCTSCHAPPEN hebben afgeschaft en we onszelf kunnen opheffen. Als u alles heeft gelezen en u staat achter onze standpunten, praat dan met uw bestuurders bij NAV en roep hen op om samen met ons voor een beter inkomen en dus voor afschaffing van PRODUCTSCHAPPEN te strijden. Schouder aan schouder, totdat we winnen.

Ik dank u hartelijk voor uw aandacht.
Stichting NVAF
Holland

Pieter Hoff
Woordvoerder

www.agrarischmanifest.nl

U rekt op ons! Wij rekenen op u!
Help ons daarom nu. Stort € 49,- en word donateur!
Rabobankrekening Blokker 30 77 48 979 t.n.v. stichting NVAF